

СВІТОВИЙ РИНОК КОРПОРАТИВНИХ ОБЛІГАЦІЙ

Поширення інформаційних технологій приводить до значного зниження трансакційних витрат на фінансових ринках, полегшує рух інформації, що стало причиною зростання ролі ринку цінних паперів і особливо ринку облігацій. Це скорочує поле діяльності традиційних фінансових інститутів (банкiв), а банки значною мірою змінюються, поступово наближаючись за своєю природою до інвестиційних фондiв.

Світова практика показує, що в країнах, де спостерігається дефіцит фінансових інструментiв, широкого розвитку набуває розвиток ринку корпоративних облігацій. Залежно від того, який тип фінансування переважає в країні, фінансові системи прийнято розділяти на так звані “ринкові” (США, Канада), в яких облігаційні позики є одним з основних джерел фінансування, та “банкiвські” (Німеччина, Японія, більшість європейських країн), в яких основний обсяг боргового фінансування опосередковується банками, а корпоративні облігації відіграють незначну роль. В сучасних розвинутих країнах облігації корпорації, як правило, складають від 10-15 до 60-65 % загальних обсягiв емісій корпоративних цінних паперiв, що свiдчить про важливу роль облігацій як альтернативного джерела інвестицій.

Останніми роками на світовому ринку корпоративних облігацій відбувається стрімке зростання абсолютних показникiв цього сегмента фінансового ринку. Досить симптоматично таке зростання виглядає, якщо врахувати, що на початку ХХІ століття відбулася глобальна криза на ринку акцій, яка супроводжувалася різким падінням iндексiв капіталізації, численними корпоративними скандалами та банкрутством провідних корпорацій. Причому нарощування активності приватних позичальникiв поєднувалося з падінням запозичень з боку державних структур, що можна пояснити поступовим покращанням державних фінансiв у провідних країнах світу. Ще яскравіше проявилася тенденція до запозичень не на внутрішньому ринку, а на міжнародних, особливо у позичальникiв з Європи, де цей процес стимулювався введенням єдиної валюти. Таким чином, менеджери при управлінні структурою капіталу намагалися дотримуватися концепції “боргового резерву”, тобто частково використовували борговий потенціал корпорації, а в період кризи на ринку акцій покривали потреби у додатковому фінансуванні за рахунок нових випускiв боргових цінних паперiв. Іншими словами, ринки боргових капіталiв дали компаніям можливість уникнути різкого скорочення інвестиційних операцій. На світовому облігаційному ринку відбувається нарощування в його структурі частки країн, що не належать до світових лiдерiв – країн, що розвиваються, так і “нові” ринки, які виникли в країнах колишнього соціалістичного табору. Саме ринки Європи демонструють найвищі темпи зростання щодо ВВП. Найбільш перспективним сегментом фінансового ринку в багатьох країнах СНД також є ринок корпоративних облігацій.

Що стосується України, то протягом першого кварталу 2006 року ДКЦПФР зареєстровано 125 випусків облігацій на суму 3,55 млрд. грн., що більше на 2,03 млрд. грн. порівняно з відповідним періодом попереднього року). У структурі торгів лідером також став ринок корпоративних облігацій – за перше півріччя 2006 року обсяг торгів із цими паперами становив 5,14 млрд. грн., або 35,7 % загального обсягу у ПФТС. Найбільшою активністю у цьому сегменті відрізняються комерційні банки і торговці цінними паперами, однак за останні роки зросла зацікавленість у корпоративних облігацій з боку ІСІ.

Таким чином, динаміка зростання ринку корпоративних облігацій на ринках, що розвиваються, відповідає загальним тенденціям розвитку світового фондового ринку.

Шкодiна, I.B. Свiтовий ринок корпоративних облігацій [Текст] / I.B. Шкодiна // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник тез доповідей IX Всеукраїнської науково-практичної конференції (9-10 листопада 2006 р.). – Суми : УАБС НБУ, 2006. – С. 79-80.